

Stadsbyggnadskontoret
Peter Lundevall
Torbjörn Johansson

2003-01-15

Gatu- och fastighetskontoret
Jörgen Modig

Tfn 08-508 260 000

Idékatalog för Husby och Akalla

I samband med kommunfullmäktiges behandling hösten 2001 av programmet för Kista Science City uttalades att framtidsbilder skulle tas fram som visade ”möjligheterna till utveckling av den fysiska miljön i bostadsområdena på norra och södra Järvafältet. Målet måste vara att åstadkomma en mer varierad miljö i bostadsområdena. Fler arbetsplatser och bostäder av varierande storlek och upplåtelseform måste tillkomma”. En inventering av Husby och Akalla på Norra Järvafältet, har utförts av stadsbyggnadskontoret och gatu- och fastighetskontoret i samarbete med Kista stadsdelsförvaltning i enlighet med fullmäktiges intentioner. Föreliggande idékatalog är fogad som bilaga till stadsbyggnadskontorets och gatu- och fastighetskontorets gemensamma tjänsteutlåtande ”Kista Science City – Redovisning av mark för bostadsbebyggelse mm i Husby och Akalla – inriktningsbeslut” 2003-01-15.

Inventeringen har resulterat i en vision om Akalla och Husbys bebyggelseutveckling. Denna framtidsbild visar på möjligheten att till skapa ett betydande tillskott av bostäder. Sammantaget skisseras

att 1 200-1 400 reguljära bostäder och ca 600-800 studentbostäder (räkneexempel som utgår från att samtliga påbyggnadsmöjligheter räknas som studentbostäder) kan tillkomma i Akalla och Husby. Bostadstillskottet är relativt jämt fördelat mellan stadsdelarna. De volymmässigt största bebyggelsestillskotten (närmare 1 000 normal-lägenheter) föreslås på ömse sidor om Finlandsgatan. En ny stadring fogas härigenom norr om befintlig bostadsbebyggelse i Akalla och Husby.

Generellt föreslås ingen förtätning med nya hus inne i den befintliga bebyggelsestrukturen. Huvudorsaken är att områdena är tätbebyggda. Däremot föreslås möjligheter att bygga på befintliga hus i båda stadsdelarna. För Husby väcks idén att fullfölja den ursprungliga planeringsintentionen att skapa mer variation i den lilla skalan t ex en förnyelse av loftgångarna etc. Ett särskilt konsultarbete har pekat på att det är möjligt att skapa gångbanor längs gatorna. För både Husby och Akalla diskuteras en förnyelse av respektive centrumstråk. Staden har en vision om att stombusslinjerna mellan

Jakobsberg, Akalla, Kista och Danderyds sjukhus på sikt omvandlas till en snabbspårväg.

I samråd med förvaltningarna har Bergkrantz arkitekter AB illustrerat en tänkbar ny bebyggelse mm i Husby och ÅWL-Arkitekter AB en tänkbar bebyggelse i Akalla samt för viss del i Husby. Tyréns har tagit fram ett underlag för förnyelse av gatumiljön. Carl Bro genom Anders Falk och Karin Stephansson, har utarbetat en idéskiss över hur platsen vid sopsugsanläggningen i Akalla skulle kunna förnyas. I idékatalogen presenteras först ”Husbyvisionen” och därefter ”Akallavisionen”. En viss upprepning sker i tjänsteutlåtandet och idékatalogen eftersom idékatalogen och tjänsteutlåtandet inte alltid kommer att följas åt.

Kontaktperson från Kista stadsdelsförvaltning har varit Rune Lagerqvist. Möten har ägt rum med Svenska Bostäder AB (Husby och Akalla) och Mandamus (Husby). Kontakt har ägt rum med en HSB bostadsrättsförening i Husby och HSB-Stockholm.

Godkänner stadsbyggnadsnämnden och gatu- och fastighetsnämnden nämnda tjänsteutlåtande 2002-11-19 utsändes utlåtandet jämte idékatalogen till byggherrar m fl. Visar dessa ett konkret intresse och erhåller efter önskemål en markanvisning påbörjas en detaljplane-process för respektive objekt/område. Detaljplaneförslagen behandlas genom sedvanlig remiss- och samrådsförfarande.

Foton och kartor Stadsbyggnadskontoret. Illustrationer Tomas Åsberg ÅWL, Anders Bergkrantz Bergkrantz arkitekter och framtidsbilderna har gjorts av Christer Hagman.

HUSBYVISIONEN

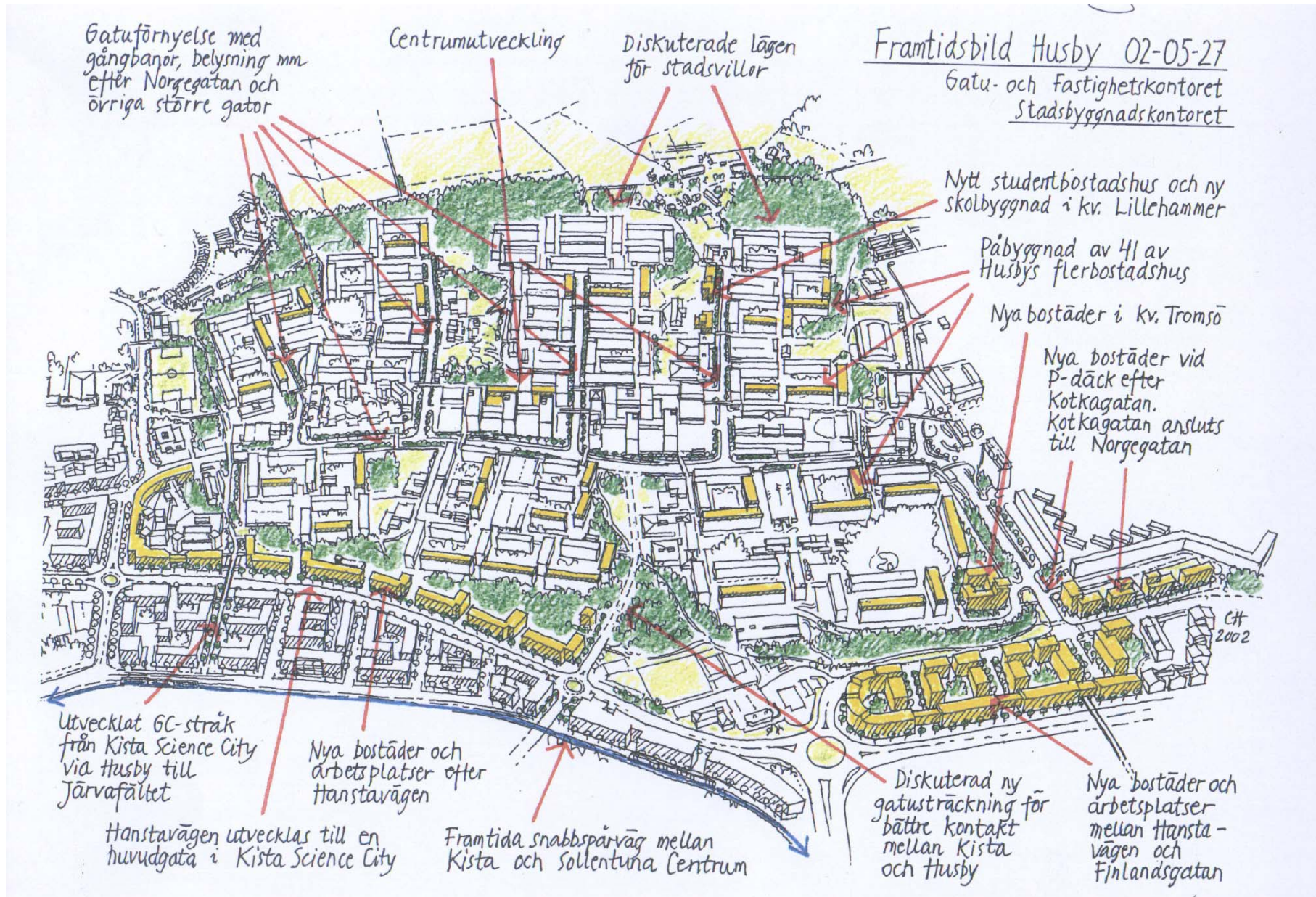
En stadsbygd blir aldrig färdig. Husby byggdes för ca 25 år sedan och det mesta är i stort sett sig likt. En framtidsbild av Husby har utarbetats för att visa på hur stadsdelen kan utvecklas. Bärande delar

av visionen är nya bostäder av olika slag, fler arbetsplatser, förnyelse av centrum, kvarter och gaturum. Målet är att foga nya kvaliteter till stadsdelens befintliga.

Bostäder

Möjligheter att bygga nya bostäder i Husby redovisas närmare i föreliggande idékatalog. En ny entrébyggnad i nordvästra delen av Husby föreslås byggas på en parkeringsplats. Ett punkthus föreslås vid Norgegatan, Bergengatan som en markering av Husby centrum. I Husby kan 32 hus byggas på med en våning enligt gällande detaljplan. I detta sammanhang föreslås att ytterligare nio hus i stadsdelens nordvästra del förses med påbyggnadsmöjligheter i detaljplan. Påbyggnaderna tillför en variation bland Husbys likformiga loftgångshus. Som en länk mellan Husbys bostadsområde och Akallas arbetsområde, föreslås att drygt 300 bostäder och arbetsplatser tillkommer väster om Husbykorset (Tureberg rondellen). Lika många bostäder uppskattas kunna uppföras söder om Hanstavägen (ingår i strukturplanen för Kista Science City och redovisas inte närmare i idékatalogen). Sju stadsvillor söder om den befintliga bebyggelsen mot Järvafältet har tidigare presenterats i lägesredovisningen och redovisas i idékatalogen men rekommenderas ej föras vidare.

Husby har en tät struktur (mer tätbebyggt än stadsdelarna på södra Järvafältet). Husby har förtätats ytterligare efter tillkomsten på 1970-talet genom bl a SKB:s bostadskvarter vid Norgegatan och simhallen respektive ishallen på gränsen mot Akalla. Mot denna bakgrund har inte eftersträvats en mer omfattande ny bebyggelse inne i den befintliga stadsbyggnadsväven. I Husbys krans och som enstaka hus inne i stadsdelen uppskattas 600-800 nya bostäder kunna tillkomma. Som påbyggnader beräknas 400-500 studentbostäder (räkneexempel som utgår från att samtliga påbyggnadsmöjligheter utnyttjas för studentbostäder) kunna tillkomma.

Typkvarter

Miljonprogrammets planerings- och produktionsteknik har präglat Husbys utformning. Enhetligheten är mycket långt driven. Avsikten var emellertid från början att husen skulle få en ”variation i den lilla skalan” och att loftgångshusen fodrade ”en omsorgsfull behandling i detaljerna”. Med facit i hand kan konstateras att målsättning inte uppfyllts. Kombinationen av likartade hustyper, utan variation i detaljerna har resulterat i en enahanda miljö. För att fullfölja områdesplanens ursprungliga intentioner har utarbetats ett typkvarter som visar hur bostadshusen, garagen mm skulle kunna förnyas. Påbyggnad av garage med t ex radhus har inte bedömts som vare sig ekonomiskt realistiska eller attraktivt då de skulle domineras av de omgivande flerbostadshusen.

Gatumiljön

Trafiknätet i Husby är i enlighet med 1960- och 1970-talens planeringsideal, konsekvent utformat med gång- och biltrafiken separerade från varandra. Norgegatan är den enda genomgående gatan i stadsdelen. Gatorna saknar gångbanor. Upptrappade gångstigar längs gatorna vittnar om att Husbyborna i praktiken ändå går längs vissa gator. Detta faktum accepteras varför gångbanor föreslås anordnas längs vissa gator t ex Norgegatan. Vidare föreslås ett antal miljömässiga förändringar. Parkering längs de smala säckgatorna är generellt inte förenligt med fortsatt god framkomlighet förutsatt att gatorna inte breddas vilket försvåras genom slänter, belysningsstolpar mm.

Centrum

Husby centrum är ett lokalt centrum som lever i skuggan av Kista centrum. Edvard Grieggången är ett centrumstråk som binder ihop Husbys två ”platsbildningar” vid stadsdelens två tunnelbaneuppgångar. Förvaltningarna menar att offentlig verksamhet med mindre publik karaktär längs centrumstråket om möjligt bör lämna plats för

kommersiella lokaler som butiker och caféer. I hörnan Bergengatan och Norgegatan skulle ett punkthus med närmare 50 lägenheter kunna prövas (ej redovisat i Framtidsbilden på sid 3). Platsen ligger vid Husby centrum, i ett annonserat läge vid stadsdelens enda genomfartsgata.

Strukturfrågor

Husby och Kista skiljs åt på grund av terräng, bebyggelsestruktur och olikheter i den sociala strukturen. Ökad integration mellan Husby och Kista förespråkas av bl a stadsdelsnämnden. Planerade studentbostäder i Husby innebär en typ av boende som sannolikt främst blir orienterad mot Kistas forskar- och utbildningsvärld. Genom utbyggnaden av Kistas västra del kommer verksamheter, högskolor och forskning närmare Husby. Norgegatans planerade förlängning in i Kista arbetsområde liksom en i annat sammanhang föreslagen gångbana i Husbys östra del komma att underlätta kontakterna mellan stadsdelarna.

Arbetsplatser

Bostäder dominerar i Husby liksom i flertalet av Stockholms förorter. Inom gång- och cykelavstånd finns emellertid Akalla respektive Kista arbetsområde. De arbetsplatser som finns i Husby är koncentrerade till Husbys centrumstråk och till den offentliga sektorn. Om fler bostäder tillkommer kan underlaget i Husby centrum förbättras och bidra till att butiker mm kan finnas kvar eller byggas ut. Den stora förändringen av arbetsmarknaden är emellertid att Kista arbetsområde utvidgas västerut. Inom Husby söder om Hanstavägen - i vars sträckning stadsdelsgränsen mellan Husby och Kista respektive Akalla går - föreslås en betydande mängd nya arbetsplatser.

AKALLA VISIONEN

Akallas stadsplanering är varierad och rymmer allt från radhusområden, traditionella gårdskvarter, en rad höga skivhus samt stora gårdar med sparad naturmark och radhus innanför en ”mur” av flerbostadshus. En framtidsbild har utarbetats för Akalla.

Bostäder

Akalla är ett intressant stadsbyggnadsområde från miljonprogrammets dagar. Stadsdelen rymmer allt från småhus till höga hus. Andelen bostadsrätter/äganderätter är hög (ca 70 procent). Skivhusen föreslås byggas på med två våningar. Det stora tillskottet av bostäder föreslås tillskapas på ömse sidor om Finlandsgatan. En ny stadsbyggnadsring skulle därmed fogas till Akalla med närmare 1 000 lägenheter längs Finlandsgatan fram till Husbykorset (Turebergsrondellen).

Gatumiljön

Akalla har flera stora gröna rum. En grön flik av Järvafältet sträcker sig ända in till centrumstråket. I stråket finns en äldre gårdsbildning – Kista gård. På en central plats i skarven mellan Husby och Akalla finns en dominerande sopsugsanläggning med tillhörande körytor. En viss landskapsmässig uppgradering av platsen framför anläggningen föreslås.

Vid Akalla trädgårdsstad (Nykarlebygatan) ligger den största parkeringsplatsen i norra Järvafältets bostadsområden. En landskapsmässig översyn av parkeringen med träd, planteringar och andra arrangemang skulle vara välgörande (ej närmare redovisat i idékatalogen).

Centrum

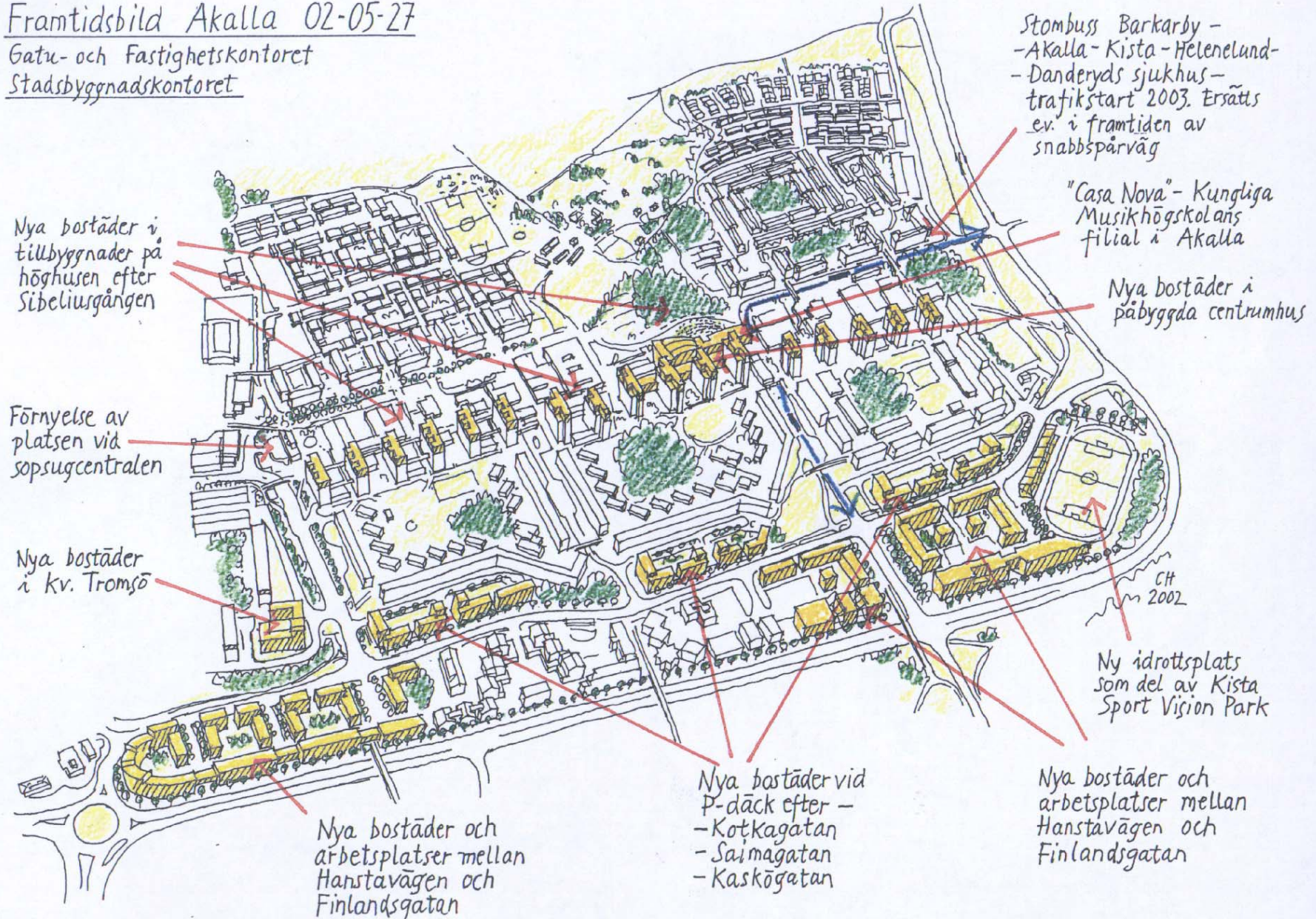
Konceptet med ett utsträckt servicestråk – Sibeliusgången – har visat sig ha brister. Inom ramen för Ytterstadssatsningen och ett arbete inom Svenska Bostäder har förslag tagits fram hur centrum kan successivt koncentreras kring tunnelbanestationerna och förnyas med bl a bostäder. Gatu- och fastighetsnämnden har beviljat medel för en upprustning. Genom de tillskott av bostäder som diskuteras i föreliggande ärende förbättras underlaget för verksamheter i Akalla centrum. Skulle idéerna om en filial till musikhögskolan - Casa Nova – förverkligas skulle bl a centrumstråkets attraktion öka avsevärt. Längs stråket är en rad skolor och förskolor lokaliserade. De är i regel låga byggnader (bör så vara för att inte ta udden från de karakteristiskt höga skivhusen). Verksamheternas art har gjort att kontoren inte närmare penetrerat denna zon men den torde utgöra en intressant potential i framtiden om verksamheter på grund av bl a generationsförändringar, konkurrens från friskolor mm skulle minska i omfattning, omlokaliseras eller dyligt.

Strukturfrågor

Finlandsgatans föreslås förnyas i grunden med hus längs gatan från Akallas västra del ända till Husbykorset. Där vävs bebyggelsen samman med den planerade utvidgningen av Kista Science City. Ett stråk kan bildas som ökar integrationen mellan Akalla, Husby och Kista. Genom att bygga blandat bostäder och arbetsplatser i zonen mellan Finlandsgatan och Hanstavägen sammanlänkas på sikt Akallas bostads- och arbetsplatsområden. Det leder till en minskning av rådande funktionsseparering. I en strukturplan för norra

Framtidsbild Akalla 02-05-27

Gatu- och Fastighetskontoret
Stadsbyggnadskontoret

Järnafältets västra del kan frågan behandlas om Norgegatan bör förlängas vidare till Akalla arbetsområde.

Arbetsplatser

Akalla har genom närheten till Akalla och Kista arbetsområden en förhållandevis god tillgång till arbetsplatser. I föreliggande ärende föreslås ytterligare arbetsplatser söder om Hanstavägen.

En process med möjligheter – Husby och Akalla

Omsättningen av bostäder har minskat radikalt i framförallt Husby och ligger i nivå med innerstadens. Den pågående Storstadssatsningen innebär bl a en satsning på en ökad förvärvsfrekvens. Idéer för att förnya den befintliga bebyggelsen, gator mm har också utarbetats i föreliggande arbete. Sammantaget skulle 1 200-1 400 nya reguljära lägenheter och ca 600-800 studentbostäder (räkneexempel som utgår från att samtliga påbyggnadsmöjligheter utnyttjas för studentbostäder) kunna tillkomma i Husby och Akalla.

Pågående förändringar och föreslagen förnyelse ger intressanta förutsättningar för morgondagens Husby och Akalla. Om stadsbyggnadsnämnden och gatu- och fastighetsnämnden godkänner det tjänsteutlåtande som denna idékatalog är bilaga till, kommer gatu- och fastighetskontoret att tillskriva byggherrar och fastighetsägare. Visar dessa intresse för förslagen och begär markreservation mm påbörjas detaljplanearbete med sedvanligt remissarbete och samrådsförfarande. Andra presenterade förslag bör bevakas för ett genomförande inom ramen för bl a Kista Science City.